

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadska, IV. Rákóczi-u. 20.
Telefonszám 300.

Felolvas szerkesztő:
KÖNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 72 K,
félévre 36 K, negyedévre 18 K.

A pápa a német békefeltételek enyhítéséért.

Berlin, jun. 12. A Deutsche Allgemeine Zeitung írja, hogy a pápa személyes információi alapján a legközelebbi napokban ki fogja fejteni nézeteit a Németországra rákényszerített erőszakos békének beláthatatlan következményeiről.

A „Lokalanzeiger“ úgy tudja, hogy a Vatikán lépéseket fog tenni a német békefeltételek enyhítésére.

Albánia angol protektorátus alatt.

Hága, jun. 12. Az albánok azon kérést intézték Wilsonhoz, hogy Amerika vállalja el az Albánia fölötti védnökséget. Egyszersmind tiltakoztak a londoni egyezmény azon pontja ellen, amely Albániának tényleges felosztását tartalmazza és az Adriát olasz tengernek nyilvánítja. Valona semmi esetre sem tartozhatik Olaszországhoz, mert ez Albánia halálát jelentené.

A franciák a kommunista kormányról.

Páris, jun. 13. A „Le Matin“ írja egyik legutóbbi számában a magyar kommunizmusról a következő jellemző sorokat:

„Budapestben bolsevik kormány van. Azt mondják nekünk, hogy ezt mindössze ötszáz izraelita támogatja. Az antant először fenyegetni kezdte ezt a kormányt, majd az angol Smuts tábornokot küldte hozzá azzal a megbízással, hogy győzze meg a kormányt arról, hogy öngyilkosságot követ el. Smuts tábornokot azonban nem hallgatták meg. Ezért kellett Magyarországra ellen a hadműveleteket foganatosítani.

Kolcsak generális és az antant.

Páris, jun. 12. Kolcsak generális, a következő táviratot küldte az angol hadügyminiszternek:

— Kötelességemnek tartom excellenciádnak megköszönni azt a segítséget, melyet Anglia Oroszország eme nehéz küzdelmében nyújtott. Csapataimnak az a céljuk, hogy saját országukat felszabadítsák és Oroszországnak azt a pozíciót biztosítsák, melyet a háboru előtt foglalt el. Egyben módot akarunk nyújtani a lakosságnak, hogy szabadon nyilváníthassa a jövőre vonatkozó akaratát.

A poklokon keresztül.

Páris, jun. 12. A „Le Matin“ tudósítója meginterjúvolta Walther Rathenau dr.-t, a berlini Általános Villamosági Társaság elnökét és a Krupp-telepek szervezőjét. Az érdekes beszélgetésről az újság így ír:

— A háborút azok a szociális egyenlőtlenségek idézték elő, amelyek versenyre szólitották egymás ellen a szocializmust és imperializmust. Ezt a korszakot most azonban teljesen lezárta a pénz uralmának eltörlése, — éppen mint ahogy a francia forradalom eltörlötte a nemesesség kiváltságait.

Az olyan piszkos dolgokat, melyeket pénzért követtek el az emberek, de amelyeknek semmi hasznuk sincsen, nem tűrjük meg a jövőben.

Az élet Németországban a legnagyobb mértékben gépiessé vált. A visszaesés ugyan nagy volt, de ennek az lesz az eredménye, hogy Németország fogja vezetni a világot. Anglia és Franciaország csak később követik.

Az újságíró azt kérdezte még Rathenautól, miért követték a németek mindig vakon az ő vezéreiket. Erre így felelt:

— Próbálja azt mondani egy kis 6 éves fiúnak, hogy az ő apjának nincs igaza: nem fogja ezt elhinni. A németek a kormányt mindig úgy tekintették, mint egy jó atyát. — A vonatok mindig pontosan indultak el, következképpen a dolgok itthon a hadijelentésekkel megegyezően azokhoz irányítva folytak. Mondja az ön kisfiának: Őljünk meg egy macskát! Ő lelkesedéssel fogja önt követni. Eppen így van ez a német katonák által elkövetett kegyetlenségekkel is.

Németország jövője rettenetes. Miként a harmincéves háboruban történt, most is a kimerültségtől fognak meghalni az emberek; a nagyvárosok jórésze törmelékhalma lesz és Berlin elhagyatott lesz, de a német lélek elenyészhetetlen és a szenvedésekben megtisztulva újra fölemelkedik, még pedig sokkal fenségesebben, mint valaha.

Ne vegye nagyon komolyan jelenlegi zavarainkat. A tömegek kormánya sohasem tartott tovább egy évnél, — mert a tömegek mindig a maguk színvonalának megfelelő vezéreket választottak. Liebknecht becsületes, — de nem nagy ember volt; amint mondják, — elméletileg szűk látókörű ember. Luxemburg Róza képzett, tanult, de ravasz volt.

A háboru követte a maga elkerülhetetlen folyását. — A császárn kilovagolt a Brandenburgi-kapun, követve fehér lovakon lovagjaitól. A háboru minden vezére elment, egyik a másik után: — Bethmann-Hollweg, Moltke, Falkenhayn, Jagow, Tirpitz, Ludendorff és végül a császár is.

Es Rathenau tragikusan így végezte be a beszélgetést:

— Németországnak át kell mennie a poklon, amely megmenti és megtisztítja a német lelket.

Robbanás egy francia gyárban.

Anneey, jun. 18. Egy ékszergyárban, melyben 60 fiatal lány dolgozik, a gázhiány miatt egy különleges folyadékkal teli tartályt kellett elhelyezni. Amidőn a munkás-lányok forrasztottak, hirtelen a gázcsövekből elkezdett ömleni a gáz, amely meggyult és óriási robbanást idézett elő. Tizenhárom leány megsérült, köztük négyen súlyosan. A 17 éves Tarpin Róza, kinek a ruhája tüzet fogott, megégett. Maga az ékszerész is, Maillett, számos égési seben kívül a tolongásban egyik karját eltörte.

Budapest kommunistauralom alatt.

Egy országos hírnevű egyházi férflu hiteles elbeszélése. Kommunizmus ésművészet

IV.

Hogyan jártak el a kommunisták az óriási vagyont képező művészi értéktárgyakkal?

A művészethez a kommunisták absolute semmi érdeklődésük. Kacagató tanubizonyosság volt erre május 1. Soha nem volt oly izléstelen Budapest, mint az nap. Az egész várost jóformán undorító vörös színbe öltöztették, vörös vásznakat feszítettek ki a falakra, szellemtelen póznákat vörös csifrangokkal aggattak tele. Minden szobrot még Werbőczyt és Pázmányt is vörösbe öltöztették, mondván, hogy ezek a holt szentek többet ártottak mint az élők. Május elsejére szobrokat rögtönöztek az összes kommunistáknak: Lenin, Trockij, Marx és Liebknechtnek. Lenin szobra még ma is mint egy potrohos orángutáng bámul a Linc-hídra.

Idé tartozik, hogy az összes 2000 koronánál nagyobb értéket képviselő műkincseket mind kiszéledték a kincstárakból és összehordták mindazokat; hogy azután mit csináltak velük, azt nem lehet tudni. De nemcsak a kincstárakkal jártak el így, nem kímélték ők a privat lakásokat sem. Szomorú volt nézni, amint berontottak az egyes családokhoz, széthányták, fölkatatták mindent és fitymálva dobtak félre minden kisebb értéktárgyat, mert ők csak nagyobbakra vadásztak.

Legrosszabbul jártak a mágnás családok, akik műkincseiket a bankok páncélszekrényeibe helyeztették el, mert a bankok lefoglalásával mindezek a kincsek elvesztek. — Ugyanígy járt az esztergomi egyházi kincstár.

Internálják

a csempészeket.

A demarkációs vonalokon át az utóbbi időben módfelette elszaporodtak a csempészek. Iparcikküket, élelmiszereket csempésznek át hallatlan vakmerőséggel, amit azután jó pénzért adnak el és tetemes hasznot vágnak zsebre.

A csempészs az utóbbi időben oly nagy méreteket öltött, hogy a hadosztályparancsnokság kénytelen volt a legszigorubb intézkedéseket fogantatni. Ezekből rendelkezést adott ki, amely szerint ezentul mindazon egyént, aki a demarkációs vonalon át járkal és csempészkedik, egyszerűen elfogják és kíméletlenül internálni fogják. Mivel pedig a szerb törvények értelmében a csempészett tárgyak elkobzandók, a csempészett árukat elveszik.

— **Mennyivel tartozik az antant Amerikának?** Lyon. Washingtonból jelentik, hogy az Egyesült Államok kormánya Angliának újabb 80 millió dollár kölcsönt engedélyezett. Nagybritanniának az Egyesült Államokban felvett kölcsönai így most már 4.316 millió dollárra rughak s az összes szövetségesek tartozása 9.370 millió dollárt tesz ki.

Fehér gárda a kommunisták ellen.

Szeged, jun. 13. Az itteni kormány erősen folytatja a fehér gárda szervezését a kommunistákkal szemben. Még idősebb tanyai emberek is örömmel lépnek be a fehér gárdába, mert gyűlölik a földfosztó, vagyonfosztó kommunistákat.

A bolsevizmus — fogyasztási cikk.

A „Le Temps“ egy cikkében foglalkozik a szociálisták magatartásával a parlamentben.

Ehhez fűzi megjegyzéseit a lap. A szociálisták elvesztették a talajt a lábuk alól, mert az ország csak egyet akar — békét és újra fölvenni a munkát. Megelégette a zavart. Nem kell neki a bolsevizmus. Mert a bolsevizmus nem exportcikk, hanem fogyasztási cikk, kizárólag a legyőzött országok számára. A munkások, az igazi munkások, akik dolgozni akarnak, elszakadnak eddigi politikai vezetőiktől, akiknek szava ma olyan, mint az invalidusok ágyuja.

Szabadka közegészségügyi és népesedési mozgalma.

— Hivatalos kép a május havi eredményről. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, június 14

A főorvosi hivatal most küldte be a polgármesteri hivatalkának a város május havi közegészségügyi mozgalmáról szóló részletes jelentését.

A jelentés szerint az elmúlt hónapban a város egészségügye igen kedvező volt. A megbetegedések száma ugy fertőző, mint a nem fertőző betegségeknél igen jelentéktelen volt. Heveny megbetegedések közül 12 eset merült föl, mégpedig 4 difterio, 2 vérhas, 2 kanyaró és 5 bárányhimlő. Kiütéses tifus 7 esetben merült föl, de a lakosság mentve maradt a veszélyes járványtól.

A város népesedési mozgalmát az elmúlt hónapban a következő számok világítják meg:

Meghalt május hónapban Szabadkán 1 éves korig 17 fiú és 19 lány gyermek, 1—7 évig 11 fiú és 10 lány, 7 éven felül 72 férfi és 61 nő. Meghalt összesen 80 férfi és 90 nő. Született ezen idő alatt Szabadkán 100 férfi és 89 nő, a természetes szaporodás tehát május hónapban 19-el mulja felül a halálozások számát.

A Mária Valéria kórházban ápolás alatt volt 247 egyén, május hó folyamán felvételre 240, elbocsátottatott gyógyultan 81, javultan 128, meghalt 12.

Május hó végén ápolás alatt

maradt 268. Műtétet végeztek 91 esetben.

Az állami gyermekmenhely kimutatása szerint a központi intézetben május hó 1-én ápolás alatt volt 1 éves korig 37, 1—7 évig 32, 7—15 évig 10 gyermek. Május hóban nevelésre kiadott 1 évig 10, 1—7 évig 15 és 7—15 évig 13 gyermek. Ezek közül meghalt összesen 5. Marad június 1-én 1 évig 30, 1—7 évig 24 és 7—15 évig 12 gyermek.

A szabadkai telepen május hó 1-én ápolás alatt volt 1 évig 20, 1—7 évig 88, 7—15 évig 230 gyermek. Május hóban ezekből kiadott 1 éves korig 6, 1—7 évig 5 és 7—15 évig szintén 5 gyermek. Meghalt ezek közül 3 gyermek valamennyi 1 éven aluli. Maradt június elsején a telepen 1 éves korig 20, 1—7 évig 87 és 7—15 évig 227 gyermek.

A külső telepeken ápolás alatt volt május hó folyamán 2375 gyermek. Május hó folyamán felvételre 1 évig 6, 1—7 évig 9 és 7—15 évig 6 gyermek, kiadott gondozás végett 1 évig 20, 1—7 évig 28 és 7—15 évig 25 gyermek. A külső telepeken halálos eset május hó folyamán nem fordult elő. A szabadkai állami gyermekmenhely ápolójainak a száma június hó 1-én 2406 volt.

Mindezeket egybevetve s ehhez hozzászámítva a házasságok folyton emelkedő számát, remélhető, hogy Szabadka rövidesen kiheverni a háboru okozta vérvesztéséget.

A belga király és a hadikereszt.

A belga királyt a belga haditanács méltónak ítélte a legnagyobb belga kitüntetésre, amelyet eddig csak az seregonban volt katonák és tisztek kaphattak meg — a belga hadikeresztre. Most adták neki át szerény ünnepség keretében.

Egy francia ujság így mondja el a dolgot:

Az ünnepség a királyi palota kertjében játszódott le. A 18-ik gyalogezred egyik zászlóaljja volt az ünnepségen jelen és a Lipót-rend 12 lovagja. Mindnyájan a palota belső udvarán voltak felállítva.

A király és a királyné rövidesen megérkeztek. A király tábornoki ruhában volt fején a sisakkal.

A tanács elnöke beszélt. Hivatkozott arra, amit a katonák véghezvittek akkor, midőn a király közöttük volt az Yser partján. — Azok a katonák adják most neki ezt a kitüntetést.

— A hadikereszt — felelte Albert király — a legnagyobb ajándék amit nekem adhattok katonák, amiért veletek együtt a ti soraitokban hazámért küzdöttem. Bár csak még több áldozatot és nagyobb munkát vihettek volna végbe tiéritek és hazám jövődjéért. Ez a hadikereszt erre fog serkenteni mindig.

Utána a segédtsízt a keresztet a király mellére tűzte.

A szabadkai nép

és a munka.

Nagyon érdekes a bácskai, de különösen a Szabadka-vidéki nép gondolkodásmódja. Ez a tegnapi Szent Antal-napról jut megint eszünkbe. A szabadkai nép ugyanis nemcsak azokon az ünnepken tart munkeszünetet, amelyeken az egyház a munkát eltiltotta, hanem neki van még egész csomó olyan szentje, akinek a tiszteletére egész nap böjtöl, zsirus ételt nem eszik és nem is dolgozik egy kézműves sem. Ilyen például a Márk-nap, szent József nap és a szent Antal-nap. De még vannak egyebek is.

Nem vagyunk ellenségei az ünnepeknek, sőt az a meggyőződésünk, hogy azok, akik tudnak ünnepeket, tudnak rendesen dolgozni is. És a munkakerülők is ritkán kerülnek ki józan vallásos emberek sorából.

Mindezeket pedig nem azért tesszük szóvá, mintha talán bele akarnánk szólani abba, hogy ki mikor munkálja meg a földjeit és mikor tariszon szünetet a munkában, — hanem csupán azért, mert a szabadkai nép borzasztóan megérezte és lenézi azokat, akik

ezeken az általuk külön készített munkanélküli ünnepeken dolgozni merészelnék. A pápa sohase gondolt arra, hogy megtiltsa a napokra a munkát, a szabadkai nép pedig nem dolgozik és még bőjtől is, holott ezek kezt bizonyosan sokan vannak, akik pénteken megesszik katolikus lőttükre a húst is. A helytelen nevelés folytán rengeteg az olyan család itt Szabadkán, amelyben pénteken mindig húst esznek, keddi napokon azonban — szent Antal tiszteletére — sohasem eszik meg, sőt bőjtöt is tartanak. Azt hiszik, ez jóselekedet, pedig a legbálgább önámítás.

Tegnap, Antal-napon, rendes hétköznapon több helyütt észrevettük, hogy az uton haladó nép az ut mellett dolgozókat esufolta, elmondta vallástalanoknak, istentelenségeknek.

Ez talán mégis csak egy kicsit sok.

A Halbrohr család

gazdálkodásaira világosság.

Nagy Abonyi János rokkant katoná vezeklése a Halbrohr uraknál.

Nagy Abonyi János rokkant katoná naplóját az 6 kérésére és felelősségre a következőkben közöljük, meghagyván az általa irt fenti címeket is.

1918 Január hó 15. dikén elszegődtem és szerződést kötöttem Özevgy Halbrohr Adolfné Ida majori gazdaságában mint kertész az 1918 gazdasági évre 120 korona szóval száz husz korona havonkinti fizetéssel és teljes el látás koszt mosás és külön kérészt lakásal. Az fizetésem minden hónapban tiszteségesen meg kaptam csak az mosásról meg feledkezett az én gazdám. Egy hangulag sohasem mosatot, nekem kelet gondolkozni és ki mosatni szóval nagyon meg voltak velem elégedve mert nagyon jó kertész voltam mert olcsón dolgoztam. Meletem dolgoztak kertész lányok 12 korona és 16 korona és huszkorona napi bér melet és koszt, nekem csak esett az én 120 korona havonkinti fizetésemből naponta 4 korona. Mikor én kértem, hogy javítsanak azt felelték kétszer nem alkudunk majd maónak én adók százaléket azt felelte Dr Halbrohr Imre fő hadnagy ur mert 1918 évben ő vezete az Ida Majori gazdaságot szóval nekem meg ígért tíz százaléket hogy nekem job kedvem legyen dolgozni és az lányokat csak hajtsam és biztassam a dologra. Mikor asztán eljött az az idő hogy árulni kelet volna azt monták nem érdemes, az fuvar díj töbe kerül mind az egész portéka illetve vetemény így szóval én el estem az százaléktól meg kelet érnem a csakél havi 120 korona illetve napi 4 koronával szóval eljött a Pétor Pál az aratás ideje, ki jött Ida majorba László ur is a eséplési munkálatok intézésére. Már akkor ki akart velem László ur babrálni mert egyszer ebéd alkalmával aszt montá nekem az konyhában mit keres maga it, magának it semi

hele hozon esajkát és ki kapja az részét mind az többi orosz és olasz foglok, it nincs kivétel kertész vagy nem kertész. De kérem mondom neki én benn kosztra vagyok szerződve, nekem az fő hadnagy ur is meg engete hogy én it bent egyek az szakácsnéval együtt. Semi beszéd azt mondja László ur. Hozon esajkát, de még kanalat sem szabad neki adni. Akinek nem tetszik, el mehet felelte!

NAPI HIREK.

A Fehér Házban

ünnepélyes esőnd támadt; beszéd, sokatmondó némaság feszült; s mint valamikor a római szenátorok a Galliában varekedő Cézár üzenetét, úgy hallgatták most Amerika honatyái a Franciaországban diadalmaskodó Wilson híradásait.

Üzent az elnök.

Es ezt fizente: „Nem élhetünk sem mint nép, sem mint társadalom továbbra is úgy, mint eddig.“

S e szavakat, melyekhez hasonló szépeket megszoktunk Wilsontól hallani, helyeslő fejbólintással fogadták odaát, s valahogy úgy érezték, mintha a Versaillesból intonált reformáció, világot renaszáló antifonát az Őseának regubeli tritonjai szétharsogták volna a négy világtáj felé. Talán e békeária fuvalmától fölengedett egy kissé a pólusok fagy, jege s talán az izzó homokteger perzselő tüze lelohadt: de vajjon fölengedett-e az a sok fagyos sziv, mely embereket dermeszt és gémberedteté teszi a világot; de vajjon csillapult-e a tűz, melyet oly félelmetes nagygyá szított a gyűlölködés?

A társadalom alapjai inogtak meg; a sok könny, a sok vér, melyet a háboru furiái sajtoltak ki milliók szivéből, elkorbasztotta a most tobzódó világrendetlenség oszlopait, s ha nem történik gondoskodás új megalapozásról, új strukturáról: borzalmas recesszióropogás közt bukunk a sirba, mely a világ halottasága lesz.

A népek nem testvérek, egyik fölkelt a másik ellen, Káinok vagyunk mindannyian s mi esoda volna abban, ha Isten ismét elbusulna s megsajnálná, hogy teramte embert s ledörögné keserves heragjában: Delebo! Elpusztitom ezt a fajzatot!

Testvérek! Álljunk össze, fogjunk össze: s mikor halljuk magunkban sirni, zokogni a mardosó lelkiismeretfurdalást: Kain, mit tettél? — hát nyögjük ki a nagy fogadást: Ujra éljünk! Szebben éljünk! Nem élhetünk továbbra is úgy, mint eddig! Ez a beismerés a javulás első, kikezdő stációja lesz. S akkor vasakarrattal s főként megérő szeretettel neki a nagy munkának: jöjjön hát el „a jobb kor, mely után bűzö imádság epedez százazrek ajakán!“

Elnök Ur s ti jó szenátorok, kik sokszor tudatok minden aeol fuvaláknál édesebb, kedvesebb dait koncepciálni s belerebegni az új világhól a régi világba: ne maradjatok a nagyotmondásnál, a jóakarásnál, aszónoklásnál! Minden Demoszthenezsnel szebben beszél a tett!

Elnök Ur, Őa nagy politikus. Nagy orátor. Nagy professzor. Be-

szólje, szuggerralja be a világba őszinte békepolitikáját, tanítsa a katedréről, melyre a törtépelem hívta, a megértés és szeretet istenemeri evangéliumát, s ha a nemesen gondolkozó és érő szenátorával együtt új életet varázsol a földre: Őa nagy ember is lesz!

— A hivatalos beadványokat cyrill betűkkel kell írni. A belgrádi kormány már egy ízben elrendelte, hogy a kormányhoz intézett beadványok hivatalos nyelve a szerb legyen, továbbá, hogy cyrill betűkkel megírni. Több hivatal nem vette figyelembe ezt a rendelkezést és latin betűkkel megírva küldötte be hivatalos írásait. A szabadkai főispáni hivatalba egy újabb rendelet érkezett a kormánytól, amelyben figyelmezteti a hivatalokat ujbol, hogy a hozzá intézett beadványokat cyrill betűkkel írják meg. Azon esetben, ha a hivatalok egymásközött érimkeznak, használhatók a latin betűk is, de a hivatalos nyelv ott is a szerb vagy a horvát legyen.

— Ballag már a vén diák, — tovább... Nem mi dennapi élvezetben lesz része a Szabadkai Kath. Legényegyesület törzsközönségének vasárnap este 8 órakor. Az egyesület kebelében alakult műkedvelő gárda; színre fogja hozni Farkas Imre poétikus énekes diáktörténetét, az „Iglói diákok“ című 4 felvonásos vígjátékot. A darab tele van szebbnél szebb énekszámokkal, — szólókkal és diákkórusokkal. A többek közt: Ballag már a vén diák: Gaudeamus igitur: Diligenter frequentáram iskoláim egykoron: — című kórusok latin szöveggel. Ezekon kívül még egy sereg szebbnél szebb ária. Az előadás iránt már is nagy az érdeklős. Ez nem is esoba, mert ezuttal nem hivatasos színészekből, hanem egyszerű, szorgalmas műkedvelőktől lesz alkalmunk hallhatni a legszebb melódiaikat. Az előadást Torma Zsiga rendezzi, karmester Hajsinek Rezső lesz. Előadás után tánc következik. Tekintettel a nagy érdeklődésre, ajánlatos lesz, ha az érdeklődők jegyeiket minél előbb megváltják Rákóczi utca 20. sz. alatt.

— Művészdélután a Korzó Moziában. Az irodalom és művészet barátainak rendkívül élvezetes és nemes szórakozást fog nyújtani az a művészdélután, — amely f. hó 18. án, szerdán 6 órakor lesz a Korzó-Moziban. A műsort a város ismert és kitűnő irodalmi emberei és művészei adják. Lyubibratias Lili, Tötöcsy Mária, a kitűnő énekművésznők. Ambrus Balázs költő, Havas Emil és Stella Adorján újságírók, Lányi Ernő, a zenede nagynevű igazgatója, Hermann József zenetanár és Koudela Géza kaloccai székesegyházi karnagy vesznek részt a műsoron, amely élénk és változatos tartalmával bő anyagot nyújt a műélvezetnek. Jegyeket már most lehet váltani a Korzó-Mozi pénztárában 10 és 6 koronás árban. Az előadást a rokkant katonák javára tartják.

x Dr. Kiss Zoltán egyetemes orvos, sebész, urologus. Rendel d. e. 8-10, d. u. 2-4 ig. Lakása: I. Hunyadi-tér 122 Farkasház, a volt közös huszárlaktanyával szemben.

— Lettötte a hida vonat tetejéről. A vonat tetején való utazásnak megint van egy áldozata. Dragutinevics Antelia többbedmagával Szerbiából jött Szabadkára. A nagy hőség miatt a katonák a kocsi tetején helyezkedtek el. Utközben Dragutinovicsot egyik vasuti hid felső szerkezete leütötte a kocsi tetejéről. A szerencsétlen katona az ütés következtében holtan zuhant a sínek közé. A vonatot megállították és holttestét behozták Szabadkára. A hullát a mentők a Bajai uti temető hullaházába szállították.

SPORT.

Bácska — Szabadkai T. O.

Lázás érdeklődés előzi meg a fenti két egylet vasárnap d. u. 5 órai kezdettel a Bácska Zombori-uti sporttelepén lebonyolítandó bajnoki mérkőzését. — A Bácska gyors csapatával szemben a SzTC. utóbbi időben kitűnő formát mutatott, védelme izgalmas es gyors tempójú mérkőzést ígérnek. Az SzC. kapuját ujjolag a kitűnő formában levő Virág védi, kinek képessége Fábús, Marci II. s Kozma által ugyan csak erős próbára lesz téve. — A bajnoki mérkőzést megelőzőleg d. u. 3 órai kezdettel a MTE és a SzTC. második csapatai játszanak barátságos mérkőzést.

MOZI.

A Korzó-Mozi műsorából:

Szombaton és vasárnap kerül bemutatásra A miniszterelnök nagyhatású társadalmi dráma 3 felvonásban. A kitűnően rendezett darab minden szerepét a legkitűnőbb moziszínészek játsszák. Bemutatóra kerül még egy kacagató bohózat Az úztettársak, amely pompás jeleneteivel, nagyserű helyzet komikumával magával ragadja a közönséget.

A Liffa-Mozi műsorából:

Saját villanyfejlesztő telep

Szombat-hétfőig A Starfilmgyár világsorozatának nagyszabású alkotása Aphrodite. — Nagystilű művészdrama 6 felvonásban, melynek szin pompás kiállítás páratlan rendezése felülmul minden eddigit. Főszereplők Dán Norbert, Góth Anna, Hollay Kamilla A darabban előforduló görög ünnepély és tűzijáték a legpazarabb főlével amelyet megörökítették.

Műjég

házhöz szállítva

kapható a :—:

Szabadkai

Műjégygyárban

Szegedi-ut, Villa-

mostelep mellett.

Telefon 566.

Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetségi könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

Naponta friss marha- és borjúhúst

Tetszés szerinti kiszolgálással **kapható**

Árak: Marhahús hátulja 18, eleje 17 kor. Borjúhús hátulja 18, eleje 17 kor.

Tisztelettel: FARAGO BÉLA mézáros **Telefon 312.**

I. kör, Eötvös-u. 107 sz. alatt a halpiaccal szemben.

NAPONTA FRISS

Pörköltkávé

kilogrammja 75 K.

Nyerskávé

kilogrammja 60 K.

Klein Géza

fűszernagykereskedésében.

SZABADKÁN.

ALAPÍTOTT 1851. Telefon 55.

Tiszta

Gyapjuszövetek, Bélésárúk és Selymek eladása

nagyban és kicsinyben
legelőssőbb árak mellett.

Strassernál

IV. kör, Damjanics-u. 62. szám a
tanítóképző intézményében.

Eladó

más vállalat miatt
egy teljes :-:

Nyomda felszerelés:

gyorsajtó, külöm-
böző Amerikai
nyomógépek, nagy
papírvágó, perforá-
ló, fűző gép stb.

Cím a kiadóhivatalban.

Fényképész

Keresek megvételre, vagy
bérbe fényképeszeti

műtermet

esetleg üzletvezetői
állást is elvállalok

Hoffmann Sándor
Ujvidék Arany u. 13.

Modern villágos háló szo-
bák zongora és darabos
enyv, valamint 2 águ létrák
is eladók

V kör Bajai ut 514 sz.

Eladó

egy Kornich féle kéve-
kötő-aratógép manillá-
val, egy kaparó gép,
ekék, fogas, borona,
szekér, jármok, ajtók,
ablakok, spaletták és
nagyvájuk.

Tudakozodni lehet telefon-
Palics-puszta 29 alatt.

Mész eladás

nagyban és kicsinyben

a Gazdaszövetkezet raktárában.

Eötvös-utca (régi Geiger-ház)

Breuer és Löwy bérkereskedők
udvarában.

Veszek

tört aranyat

ékszereket a legmagasabb
árban. Különböző ékszerek
alkalmi oleso áronkapha-
tók,

Pátkai-nál

Hartmann-palota (Novák-
ház) Kállay Albert-u 18. f.
I. szám

Mész,

elsőrendű, fehér, fával égetett,
állandóan nagy készlet. Ki-
csinybeni eladás kg-ként 2 K,
vaggontételben ismét eladó-
nak árendegmény.

Mezőgazdasági eszközök:
favella, falapát, péklapát, sü-
tőlapát, kaszanyél, kapanyél,
fejszenyél, gereblye és más
egyéb faeszközök kicsinyben
és nagyban, legjutányosabb
raban kaphatók.

Temunovics Mihály

Szabadka, III., Jenő u 893 sz

Faszenet

vaggontételekben szállít

Révai Adolf

Szabadka, Magyar-u. 578

Malusev iroda

hirdetéseit.

Kaszirónok ajánlják egy inte-
ligens leány. 688-1

Borfiut felvesz Szeibold vendég-
lője a Halpiaccon. 684-1

Butorok és szőnyegek kezalul
megvételre kerestetik 685-1

Reinitsfalván megvételre keres-
tetik több ház. 534. 686-2

Szöllő eladó Radonovácson 2 lánc
275 227 687-1

Szerbtmető közén eladó 28 kapa
szöllő 216 688-1

10 kapa szöllő a rajta levő új
házzal a melyben vendéglő van 217
eladó 689-1

Mótorkerékpárok eladók 341
690-1

Modern ház nagy telekkel eladó
218 691-1

Kukorika pusztán Topolyán
eladó 76 hold szántóföld 276 692-1

Családi ház a VI körben eladó
25000 kor. 272 693-1

Sarokház a VII. körben vndég-
lőnek igen alkalmas 50,000 kor.
eladó 274 694-1

Szatocs üzlet berendezés eladó 250
695-1

Wertheimkassa megvételre keres-
tetik 696-1

Keresma-üzlet lakással azonnal
átadó 228 697-1

Lakás kiadó a Kossuth-u. 277
698-1

Kovács és lakatos szerzőm főleg
fűvő álló és satuk megvételre ke-
restetik. 278 729-1

Megvételre kerestetnek családi és
üzletházak 567. 733-1

Nagyfény-pusztán eladó 45 lánc
szántó 14000 korona láncenként
ország uttal határos, okt. 1 ére át-
vehető 277. 734-1

Vendéglő főtéren eladó és azon-
nal átvehető M. 735-1

Kovácsműhelyberendezés megvé-
telre kerestetik 578 730-1

18 lánc föld eladó ebbe van
kaszáló, szántó, gyümölcsös és
szőlő is. Jövedelmez 1200 koronát
láncenként 264 731-1

Szegedi szőlőkben 20 kapa terü-
let mely jelenleg konyhakert, herés
és gyümölcsös házhelynek kivá-
lón alkalmas, de gyártelepnek is
mert bevezethető oda az iparvágány
264 732-1

Apróhirdetések.

Egy sző 30 illór. A legkisebb hirdetés 3 kor
Felvilágosítást hirdetésfelvételben a kiadóhivatal ad
Telefon 800.

100 család méh eladó Szabó
Péternél Topolyán Mátyás-király
utca 707-10

Cirok-Szárat minden mennyiség-
ben, magas áron vesz. Balassa
Bertalan Bajmokon Sürgős ajánla-
tok fenti címre kéretnek. 709-2

Zongorázni tanítónék lakásomon
délutánenként kezdőket. továbbá
olyan gyereket, kik a könnyebb
játékmódot rövid idő alatt szeret-
nék elsajátítani. Ugyanott délelőtt
zongorahasználat gyakorlásra I.
Kinizsi-utca 439. 668-1

Egy pár 33x" malomkő, egy 6 m.
hosszu 60 m/m. átméretű eszter-
gált trauzmiszio-tengely és 16hh
malomberendezési tárgy eladó Se-
besiessen Matkovics Jánosnál 705-1

Fődeleshintó egy lóra is alkal-
mas eladó VII. Fűzfás u. 29. sz. a.
710-3

Eladó két mester hegedű Bod-
rics Miskánál, Városi kávéház 758 3

Eladó.

Tompa-utca elején közel a főpó-
tához 1 moderna uri lakás nagy ud-
varral. 701-3

Hosszú utca elején 4 szobás uri
lakház. 702-3

Batthyányi utcában 6 szobás uri
lakás nagy udvarral 703-3

Huszárlaktanyával szemben köz-
vetlen 6 lánc elsőrendű szántóföld.
704-3

Címek a kiadóban.

Használt kerti székek megvétel-
re kerestetnek. Cím a kiadóban.

Butorozott szobát zongorával
esetleg teljes ellátást keres hiva-
talnokk. Cím a kiadóban. 669 1

Kereskedők figyelmében: Keveset
használt ellenőrző pénztár eladó.
Faragó Bélánál. I. kör Eötvös utca
107 sz. alatt. 660-5

Kifutoleány azonnal felvétetik
Molnár Jenőné gramapfen üzle-
tében. 662-2

Teljesen új gyászfátyol eladó
Molnár Jenőné gramafon üzletében.
662-3

Fogorvosi rendelőbe intelligen-
sebb nőt keresek, Dr. Massanék
Kossuth-utca 640-5

Házvezetőnőnek ajánlják idő-
sebb házaspárhoz pusztára vagy
faluba jó modu leány főzéshez is
ért, levelet a kiadóba „puszta”
elígére. 653-2

Egy ügyes cukrászegéd felvétetik
Fűrész cukrázdájába. ugyanott egy
udvaros is kerestetik 655-2